

Usnesení Nejvyššího soudu ze dne 27.08.2002, sp. zn. 7 Tdo 528/2002, ECLI:CZ:NS:2002:7.TDO.528.2002.1

Číslo: 48/2003

Právní věta:

Podle § 265b odst. 1 písm. c) tr. ř. dovolání lze podat, jestliže obviněný neměl v řízení obhájce, ač ho podle zákona mít měl. Jestliže obviněný po určitou část řízení neměl obhájce, ačkoli ho měl mít, pak je tento dovolací důvod dán jen tehdy, pokud orgány činné v trestním řízení v této době skutečně prováděly úkony trestního řízení směřující k vydání meritorního rozhodnutí napadeného dovoláním.

Soud: Nejvyšší soud

Datum rozhodnutí: 27.08.2002

Spisová značka: 7 Tdo 528/2002

Číslo rozhodnutí: 48

Číslo sešitu: 7-8

Typ rozhodnutí: Usnesení

Hesla: Řízení o dovolání

Předpisy: § 265b tr. ř.

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Nejvyšší soud odmítl dovolání obviněného J. B. proti usnesení Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 19. 3. 2002 sp. zn. 6 To 906/2001 v trestní věci vedené u Okresního soudu v Lounech pod sp. zn. 2 T 10/2001.

Z odůvodnění:

Obviněný J. B. podal v zákonné lhůtě prostřednictvím obhájce dovolání proti usnesení krajského soudu, jímž bylo podle § 256 tr. ř. zamítnuto jeho odvolání proti rozsudku okresního soudu. Obviněný odkázal na to, že dovolání podal z důvodu uvedeného v § 265b odst. 1 písm. c) tr. ř. Namítl, že v průběhu řízení, které předcházelo napadenému usnesení, byl ve vazbě a poté ve výkonu trestu odnětí svobody ve Slovenské republice, že důvod nutné obhajoby vznikl dne 23. 12. 2000, že obhájce mu byl ustanoven dne 12. 3. 2001 a že šlo jen o formální obhajobu, protože s obhájcem neměl fakticky žádný kontakt. Vyjádřil názor, že v důsledku tohoto stavu se nemohl řádně hájit, navrhopvat či vyhledávat důkazy svědčící o jeho nevině a jinak aktivně v řízení působit. Proto navrhl, aby Nejvyšší soud zrušil napadené usnesení i předcházející rozsudek.

Nejvyšší soud shledal, že dovolání obviněného je zjevně neopodstatněné.

Obviněný byl stíhán a odsouzen pro trestný čin maření výkonu úředního rozhodnutí podle § 171 odst. 1 písm. c) tr. zák., jehož se podle zjištění okresního soudu dopustil v podstatě tím, že řídil osobní automobil v době, kdy u něho byl vykonáván trest zákazu činnosti spočívající v zákazu řízení motorových vozidel, který mu byl uložen soudem. Z povahy trestného činu, pro který byl obviněný stíhán, tedy nevyplýval důvod nutné obhajoby.

V době od 23. 12. 2000 do 23. 6. 2001 byl obviněný v jiné věci ve vazbě a ve výkonu trestu odnětí svobody ve Slovenské republice, a to v trestní věci vedené u Okresního soudu ve Skalici. Po uvedené dobu tedy u obviněného v projednávané věci trval důvod nutné obhajoby podle § 36 odst. 1 písm. a) tr. ř. O tom, že jde o nutnou obhajobu a že si může obhájce zvolit, byl obviněný poučen dne 27. 2. 2001, a protože si obhájce nezvolil, byl mu podle § 39 odst. 1 tr. ř. ustanoven dne 12. 3. 2001. Ustanovení obhájce pak bylo zrušeno dne 11. 7. 2001 s ohledem na to, že důvod nutné obhajoby mezitím odpadl.

Podle § 265b odst. 1 písm. c) tr. ř. dovolání lze podat, jestliže obviněný neměl v řízení obhájce, ač ho podle zákona mít měl. Tento dovolací důvod je třeba vykládat tak, že je dán jen tehdy, jestliže po tu část řízení, kdy obviněný neměl obhájce, ačkoli ho měl mít, orgány činné v trestním řízení prováděly úkony směřující k vydání meritorního rozhodnutí, které bylo posléze napadeno dovoláním. Pokud se orgány činné v trestním řízení takových úkonů zdržely a vůbec je neprováděly, není uvažovaný dovolací důvod naplněn. V posuzovaném případě obviněný za okolností, kdy tu byl důvod nutné obhajoby, obhájce v řízení neměl v době od 23. 12. 2000 do 11. 3. 2001. Tato skutečnost však průběh ani výsledek řízení žádným způsobem neovlivnila ani nemohla ovlivnit, protože po uvedené dobu nebyly činěny žádné úkony, které by byly jakkoli relevantní z hlediska rozsudku okresního soudu či z hlediska usnesení krajského soudu o odvolání obviněného. Hlavní líčení, které skončilo rozsudkem, se konalo ve dnech 3. 9. 2001 a 8. 10. 2001, a veřejné zasedání, v němž bylo rozhodnuto o odvolání obviněného, se konalo dne 19. 3. 2002. Přitom v době konání hlavního líčení a veřejného zasedání o odvolání důvod nutné obhajoby neexistoval. Pro úplnost je třeba dodat, že vyšetřování skončilo dne 15. 12. 2000, kdy bylo obviněnému umožněno v přiměřené době prostudovat si spis a učinit návrhy na doplnění vyšetřování (§ 166 odst. 1 tr. ř. ve znění účinném do 31. 12. 2001). Obžaloba pak byla podána dne 5. 1. 2001. Po podání obžaloby nebyly činěny žádné úkony, které by měly nějaký vliv na budoucí rozsudek či usnesení o odvolání. Byly činěny úkony směřující k ověření důvodu nutné obhajoby a k tomu, aby došlo ke zvolení nebo ustanovení obhájce.

Z uvedeného je mimo jakoukoli pochybnost jasné, že pokud byl po určité části řízení obviněný bez obhájce, ačkoli byl dán důvod nutné obhajoby, zůstalo to absolutně bez sebemenšího vlivu na průběh a zejména výsledek řízení.

Námítka obviněného, že pokud mu byl nakonec obhájce ustanoven, šlo jen o formální obhajobu, přesahuje rámec dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. c) tr. ř. Tento důvod spočívá v tom, že obviněný obhájce neměl, ač ho mít měl, a nikoliv v tom, jaký byl způsob či úroveň obhajoby. Lze jen poznamenat, že např. písemnému styku mezi obviněným a obhájcem nic nebránilo, zvláště když obviněný byl vyzooměn o tom, který advokát mu byl ustanoven jako obhájce. Způsob obhajoby není soud oprávněn hodnotit a nemůže do něho zasahovat, neboť jde výlučně o vztah mezi advokátem jako obhájcem a klientem jako obviněným. To platí i tehdy, pokud byl obhájce ustanoven soudem. Obviněný má i tehdy právo kdykoliv si zvolit jiného obhájce podle vlastního výběru. Nejvyšší soud proto nemohl nijak přihlížet k té části dovolání, v níž byla namítána pouhá formálnost obhajoby vykonávané ustanoveným obhájcem.

Mimo rámec dovolacího důvodu podle § 265b odst. 1 písm. c) tr. ř. je také ta část dovolání, v níž obviněný poukázal na to, že v řízení nebylo zjišťováno, komu patřil automobil, který podle zjištění

obou soudů řídil. Důvody dovolání jsou v ustanoveních § 265b odst. 1 písm. a) až l) tr. ř. koncipovány tak, že dovoláním nelze napadat skutková zjištění ani hodnocení důkazů. Ze všech těchto důvodů Nejvyšší soud zjevně neopodstatněné dovolání obviněného odmítl podle § 265i odst. 1 písm. e) tr. ř.